

MODELATGE COL-LABORATIU EN L'ESCRITURA D'UN TEXT PERSONAL

Centre: Escola Maria Garcia Cabanes de l'Aldea
Adreça: Prolongació de l'Església s/n
Correu: e3004037@xtec.cat
Responsables activitat: Ana M. Cortiella Homedes i
Elia Rius González
Data de l'experiència: 18/04/2017 – 20/04/2017

Activitat presentada en
la formació de
l'araESCRIC

1. Contextualització de l'experiència

1.1. Context del centre

El poble de l'Aldea té un cens aproximat de cinc mil persones i engloba dos barris, l'Hostal dels Alls i l'Estació, i diversos ravals.

Bona part del seu terme està ocupat per una agricultura variada: l'horta a la plana deltaica i els terrenys regats pels canals provinents de l'Ebre, i l'arròs com a monocultiu a la resta del Delta. També hi són propis els cultius de secà, amb predomini d'oliveres i ametllers, i gràcies als pous també s'ha introduït el cultiu de cítrics.

El comerç i el sector serveis completen i diversifiquen l'activitat econòmica local acompanyada d'un creixement urbanístic derivat de l'atractiu turístic de la zona, ja que l'Aldea és la porta d'entrada natural al Delta. Polígons industrials situats al seu terme n'avalen la importància.

La nostra escola és d'una línia i compta amb 206 alumnes. Cal destacar que un 36,4 % de l'alumnat és immigrant. Un elevat percentatge són procedents del Marroc (20 %), el segon país de procedència és el Pakistan (8,2 %) i la resta procedeix de diferents països.

1.2. Descripció general de l'activitat

És l'escriptura col·lectiva d'una vivència en la qual la mestra és **model com a escriptora experta, actua com a dinamitzadora amb una intervenció dialògica i reflexiva pensant en veu alta** i promou la reflexió i l'adquisició progressiva de la composició escrita. Els infants segueixen, participen, proposen i comparteixen estratègies i habilitats a la vegada que parlen d'escriptura.

1.3. Nivell educatiu

Educació Infantil: P-4. Nombre d'alumnes: 22.

1.4. Agrupament de l'alumnat

L'activitat de modelatge de la mestra es va fer en gran grup i la pràctica d'escriptura es va fer individualment.

1.5. Àrea o matèria

Àrea de comunicació i llenguatge: llenguatge verbal.

1.6. Temporització

Activitat realitzada en quatre sessions:

1. Conversa oral de les vivències de Setmana Santa.
2. Activitat de modelatge (contextualització i planificació) del text on la mestra explica una vivència.
3. Activitat de modelatge (textualització i revisió) del text on s'explica la vivència.
4. Activitat d'escriptura individual dels alumnes.

2. Planificació de l'experiència

2.1. Objectius

- Escoltar i mostrar interès en la modelització de la mestra.
- Participar activament interaccionant amb la mestra i els companys sobre el text.
- Gaudir de la creació col·lectiva d'un text.
- Progressar en la comunicació i l'expressió escrita ajustada a la situació comunicativa:
  - Familiaritzar-se amb les estratègies implicades en el procés d'escriure: iniciar-se en els usos de l'escriptura (saber que escriure serveix per a alguna cosa).
  - Saber que abans d'escriure hem de pensar.
  - Reflexionar sobre l'escriptura de paraules, l'ús del vocabulari adequat, el text..., aproximant-se a l'escriptura convencional.

2.2. Competències bàsiques

2. Aprendre a pensar i a comunicar:
  - Pensar, crear i elaborar explicacions.
  - Progressar en la comunicació i expressió ajustada als diferents contextos i situacions de comunicació habituals.
4. Aprendre a conviure i habitar el món
  - Comportar-se d'acord amb unes pautes de convivència que el portin cap a una autonomia personal, cap a la col·laboració amb el grup i cap a la integració social.

2.3. Continguts

- Iniciativa i interès per **produir textos escrits en contextos significatius amb diferents funcions** i amb una aproximació progressiva a l'escriptura convencional.
- **Creació** individual i col·lectiva de **diferents tipus de textos**, gaudint del plaer de la creació de mons imaginaris mitjançant les paraules i les imatges.
- Iniciació en les habilitats per a l'anàlisi de la llengua (correspondència so-grafia, segmentació, ús de vocabulari...).
- Gust per provar, reformular i reflexionar sobre la llengua.

2.4. Criteris d'avaluació

- Participar i col·laborar en el procés de l'escriptura del text respectant el torn de paraula i les aportacions dels companys.
- Mostrar interès i atenció en el procés de l'activitat.
- Saber que abans d'escriure s'ha de pensar.
- Diferenciar un esborrany d'un text editat.
- Provar de fer un text autònom i personal seguint i imitant la modelització de la mestra.
- Gaudir aprenent a escriure, escrivint i sentint-se escriptor.

3. Desenvolupament de l'experiència

Activitat col·lectiva d'escriptura de textos

Tipus de text: narratiu (explicació de vivències).

Tipus d'intervenció docent: modelatge del procés de contextualització, planificació, textualització i revisió.

Motivació: La mestra aprofita que els alumnes tornen de les vacances de Pasqua per modelar el procés de composició escrita d'un text vivencial personal que considera atractiu i interessant. Prèviament a la sessió de modelatge s'ha destinat una sessió a la conversa col·lectiva sobre les vacances per part dels alumnes.

Justificació: Els alumnes disposen d'una llibreta de vacances que s'emporten a casa cada període vacacional per enganxar fotos o tiquets, escriure o dibuixar el que més els ha agradat i poder-ho compartir amb els seus companys. A l'escola ho aprofitem per treballar l'expressió oral.

CONTEXTUALITZACIÓ	
Creació d'expectatives	<p>La mestra presenta unes fotos a la PDI, uns fulletons informatius, una entrada de visita al castell i una llibreta per despertar la seva curiositat i interès.</p> <p><i>Un alumne diu que la llibreta és per escriure i dibuixar.</i> <i>Un altre alumne diu que és com la seva llibreta de vacances.</i></p>
Presentació de l'activitat	<p>La mestra explica que a la llibreta que ha portat farà el mateix que fan ells i que, a més d'enganxar les fotos i l'entrada de visita al castell, escriurà l'experiència que vol compartir amb ells.</p>
Activació de coneixements previs sobre el contingut i el tipus de text.	<p>La mestra pregunta si han visitat mai cap castell i si en saben alguna cosa.</p> <p>La mestra explica que els ensenyarà com ho fa ella per escriure vivències que no vol que se li oblidin. Mostra el procés de pensament:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Com serà l'escrit que faré? - El faré llarg o curt?

	- Com l'imagino acabat? A quin text s'assemblarà?
Receptor-audiència-destinatari del text	A qui escric? Qui ho llegirà? Escric per a mi perquè no se m'oblidi res important i per a vosaltres per tornar-ho a llegir més endavant.
Finalitat-propòsit-objectiu d'escriptura	Què és el més important que us vull explicar? Com era el castell, què vaig veure i què vaig sentir? Quina informació no em puc deixar? Dir-vos on era aquest castell per si hi voleu anar.
Emissor-autor-rol de qui escriu	Per què escric aquest text? La mestra pregunta quins textos escriuen normalment a la classe (notes als pares, llistes, notícies...) i els pregunta quina funció tenen (comunicativa). Explica que escriure també serveix per recordar coses. Com vull presentar-me? Escric jo i us vull contar la meva visita al castell. No serà gaire llarg, com una pàgina d'un conte, no com una dita o com un poema.
PLANIFICACIÓ	
Formulació d'objectius de contingut	Què vull escriure? Escriuré un esborrany sobre la meva visita al castell. La mestra explica què vol dir esborrany.
Formulació d'objectius de procés	Com ho he de fer? La mestra explica que abans d'escriure, igual que fem en totes les activitats de classe, hem de dedicar una estona a pensar per no deixar-nos res.
Generació d'idees	Què faré primer? Primer de tot hem d'escriure totes les idees que ens vinguin al cap. La mestra anota a la pissarra amb color roig les idees en forma de llista: castell, torre, armadura, baró (escriure-ho amb v per aprofitar-ho a la textualització) i bandera Ampliació de coneixements de llengua: baró Després llegeix les idees que li han vingut al cap, les

<p>Organització de les idees i ajustament</p> <p>Recuperació de:</p> <ul style="list-style-type: none"> - coneixements sobre el gènere discursiu - i finalitat d'escriptura 	<p>relaciona i n'afegeix si se n'ha deixat alguna d'important.</p> <p>He deixat de dir-vos que, quan vaig entrar al castell, vaig notar molta tranquil·litat i una olor especial.</p> <p>Quin tipus de text podria fer?</p> <p>Escriuré un text narratiu on explicaré la meva visita al castell, semblant a una pàgina d'un dels contes que us llegeixo.</p> <p>I em servirà per recordar-me'n quan passi el temps.</p>
TEXTUALITZACIÓ-REVISIÓ	
<p>Aplicació i verbalització d'estratègies de composició escrita</p> <p>Consulta i ús de recursos: diccionari</p>	<p>La mestra fa de model d'escriptor expert.</p> <p>La mestra verbalitza les estratègies que fa servir en la composició de textos.</p> <p>La mestra ensenya un dels recursos que fa servir quan escriu: el diccionari</p>
<p>Redacció de les idees</p> <p>Codificació del text</p>	<p>Com ho començaré? Què he de dir primer?</p> <p>Com ho explicaré?</p> <p>La mestra parteix de les idees organitzades i comença a redactar-les de forma oral.</p> <p>VAIG VISITAR UN CASTELL</p> <p>Com s'escriu?</p> <p>Demana la col·laboració dels alumnes per escriure-ho a sota de la llista d'idees, però ho fa amb un altre color. Quan acaba una idea demana als alumnes si saben què cal fer quan s'acaba d'explicar una idea. Explica que anirà a la planificació i anirà marcant les idees que va explicant.</p> <p>Què escriuré a continuació?</p> <p>Demana la col·laboració dels alumnes per veure si van seguint la planificació de les idees.</p> <p>Ara m'aturo i rellegiré què he escrit per veure si és el que volia dir.</p>

<p>Revisió mentre es va produint (rellegint fragments)</p>	<p>S'entén bé el que volia dir?</p> <p>Si no explico on és aquest castell no sabreu com anar-hi. VAIG VISITAR UN CASTELL A MONTSONÍS, PROP DE LLEIDA</p> <p>Què faig quan acabo d'explicar alguna cosa? <i>Un alumne diu que posi un punt.</i> VAIG VISITAR UN CASTELL DE MONTSONÍS PROP DE LLEIDA.</p> <p>La torre del castell és alta. Jo vull dir que és molt alta. <i>Un alumne diu que hem de dir que té una bandera.</i> Com podria ser d'alta la torre? Ajudeu-me (establir comparacions). Les propostes són: <i>com un gratacels, com la torre Eiffel, com un elefant.</i></p>
<p>Expansió i/o modificació d'idees</p>	<p>Això m'agrada... TENIA UNA TORRE AMB UNA BANDERA QUE ERA ALTA COM UN ELEFANT</p> <p>Falta alguna cosa? <i>Un alumne diu que hem de treure el punt de l'altra frase i posar-lo aquí.</i></p> <p>La mestra ho explica i continua amb el text. A DINS HI HAVIA MOLTES ARMADURES.</p> <p>Planteja un dubte per ensenyar com ho resol i modifica la idea de la planificació.</p>
<p>Recerca de solucions als problemes d'escriptura tant de vocabulari com de redacció de les idees</p>	

<p>Comprovació de l'objectiu d'escriptura</p> <p>Metacognició</p>	<p>Ara no recordo si baró s'escriu amb b o v. Vaig a buscar-ho al diccionari i així ho sabrem. HI VIU UN BARÓ MOLT FAMÓS.</p> <p>Continua amb el text. QUAN VAIG ENTRAR VAIG SENTIR MOLTA TRANQUIL·LITAT I UNA OLOR MOLT ESPECIAL.</p> <p>He escrit el que volia? Hi falta alguna cosa? M'he descuidat alguna cosa? Vull afegir alguna cosa més? Podria escriure un títol per al meu text. On s'escriuen els títols?</p> <p><i>Un alumne proposa: Vacances de Pasqua i diu que s'escriu a dalt.</i></p> <p>Què hem fet abans d'escriure? Ho he escrit tot de cop sense parar? Què he fet mentre escrivia? Està net aquest escrit?</p>
REFLEXIÓ FINAL	
<p>El que hem escrit és un esborrany, estem aprenent a escriure. Ara caldria passar-ho a net i escriure-ho bé a la llibreta.</p>	

4. Valoració de l'experiència

Ha estat una experiència molt enriquidora per als alumnes i les mestres. Mai havíem fet aquest tipus d'activitat i vam poder gaudir del procés i del resultat. És una activitat que incorporarem en la nostra pràctica d'escriptura al centre.

Els alumnes es van mostrar molt participatius i motivats en la fase de modelatge. En el moment de l'escriptura individual una gran majoria de la classe van aplicar i imitar els processos que havien vist fer quan la mestra escrivia.

5. Materials

- Llibreta de vacances dels alumnes.
- Imatges de la vivència.
- Fulletons informatius de la vivència de la mestra.
- Pissarra digital.

6. Galeria fotogràfica/ Vídeo/PP...

- Vídeo de contextualització i planificació.
- Vídeo de textualització i revisió.
- PP esborranys de l'alumnat (treball autònom).